

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti 2.— Din, do 100 vrat 2.50 Din, večji inzerati peti vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davki posebej.

„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Muslimani snujejo protiradikalno fronto?

Veliko pozornost je v Beogradu vzbudil sestanek med gg. Salihom Baljićem in Svetozarjem Pribičevićem. — Muslimani so vedno bolj nezadovoljni in delajo baje na združitvi davidovičevcev in kmetsko-demokratske koalicije.

— Beograd, 28. novembra. V političnih krogih se živo komentira večeršnji sestanek med gg. Pribičevićem in poslancom IMO Salihom Baljićem, ki je posetil predsednika SDS v njegovem klubu. Med poslanci je vzbudil ta sestanek mnogo komentarjev, zlasti ker je znano, da vlada med muslimani čimdalje večje nezadovoljstvo s politiko vlade. Muslimani so se odločno uprli nameravani ukinitvi sodniške stalnosti, znano pa je tudi, da vlada med njimi veliko nezadovoljstvo z delom demokratskih ministrov. Zato so se začeli muslimani, ki so prvotno podpirali politiko dr. Marinkovića, čimdalje bolj bližati politiki g. Davidovića. Da bi kar najbolj ojačili Davidovičovo skupino, so se začeli tudi muslimani odločno zavzemati za fuzijo obeh demokratskih strank.

Zatrjuje se, da je bil tudi sestanek med g. Pribičevićem in Baljićem v zvezi s to akcijo muslimanov. Snoci je g. Baljić odpotoval v Zagreb, kjer namerava ostati več dni in stopiti v stike z različnimi političnimi voditelji. Njegova akcija gre po zadržanju iz informiranih krogov za tem, da bi se združili demokratska zajednica in kmetsko-demokratska koalicija v enotno protiradikalno fronto. Zatrjuje se, da vlada med muslimani veliko razpoloženje za to akcijo. V radikalnih vladnih krogih je napravila vest o čimdalje bolj očitnem afrontu muslimanov skrajno mučen vtis.

Kaj se godi za radikalnimi kulisami

Nepričakovano sklicanje radikalnega glavnega odbora. — Konferenca prvakov NRS. — Pred Rožičem le še ena seja Narodne skupščine.

— Beograd, 28. nov. Po odgoditvi Narodne skupščine je zavladala v Beogradu popolna politična tišina. Več ministrov je odpotovalo v Subotico k proslavi 400letnice obstoja mesta, ministrski predsednik Vukičević pa je bil na javi v Vinkovcih, od koder je šele danes dopoldne vrnil v Beograd. Tudi skupščinski odbori so večinoma odgodili svoje seje. Danes popoldne se sestane samo odbor za razpravo o zakonu o neposrednih davkih.

Glavno pozornost pa vzbuja za danes popoldne sklicana seja glavnega odbora radikalne stranke. Sejo sta sklical podpredsednik stranke Aca Stanićević in glavni tajnik dr. Ivković. Sklicanje seje v času, ko je zbran poslanski klub, vzbuja v političnih krogih napeto pozornost, ker statut stranke izrecno naglašja, da ima v tem slučaju reševati vsa važnejša vprašanja poslanski klub. Na dnevnem redu današnje seje je vprašanje strankinega doma, proslava strankinega dne in vprašanje postavitve spomenika Nikoli Pašiću. Domneva pa se, da se bo ožji glavni odbor pri tej priliki bavil tudi s politično situacijo. To domnevo potrjuje tudi dejstvo, da se udeležijo seje tudi vsi izraziti centristi (gg. Uzunović, dr. Ninčić in drugi), ki so se na zadnjih sejah ožlega glavnega odbora abscentirali. Na sejo je povabil tudi g. Vukičević. Danes dopoldne se je vršila daljša konferenca med gg. Vukičevićem in Aco Stanićevićem, ki je bil po konferenci zelo rezerviran. Sklicanje ožlega glavnega odbora spravlja tudi v zvezi z akcijo pašičevcev in centristov, ki zahtevajo od g. Vukičevića poasnila o političnem položaju.

Istodančno se sestane v meščanskem klubu na Terazijah tudi glavni odbor demokratske stranke, ki bo v glavnem razpravljalo o pripravah za kongres stranke, ki se bo vršil dne 15 in 16. januarja 1928 v Beogradu. Na dnevnem redu je tudi razprava o spremembi strankinega statuta. Kdaj bo zopet sklicana Narodna skupščina, še ni določeno. Predsednik Narodne skupščine dr. Pera Marković je izjavil vašemu dopisniku, da bo seja po vseh verjetnostih sklicana med 10 in 15. decembrom. Vršila pa se bo samo ena seja, na kateri bodo izvoljeni nekateri odbori za razpravo o zakonih, ki jih namerava predložiti vlada. V notranjem ministristvu se z vso naglico pripravljata zakon o državljanstvu in občinski zakon. Vlada namreč zaenkrat nima pripravljenega prav nobenega gradiva. Zato bodo seje Narodne skupščine takoj nato odložene do preko pravnih, slavnih božičnih praznikov, to je do srede januarja.

Strahovite poplave v Severni Afriki

Radi trajnega deževja so Alžir zalile vode. — Cele pokrajine uničene. — Prekinjen promet. — Obsega katastrofe še ni mogoče ugotoviti.

— Pariz, 28. novembra. Listi poročajo o velikih poplavah v Alžiru. V Alžiru je vladalo zadnje dni veliko nevarje in je na več krajih prišlo do preloma oblakov. Vsi potoki in vse reke so silno narastle in prestopile bregove. Večina železnih prog je pod vodo, prekinjen pa so tudi vse telefonske in orzojavne zveze, tako da obsega katastrofo trenutno še ni mogoče ugotoviti. V prizadete pokrajine so bila odposlana vojaška letala, ki donosajo odrezanim krajem živila in skušajo ugotoviti obseg poplav. Po doslej znanih poročilih je mesto Mo-

staganem popolnoma pod vodo. Število žloveskih žrtev se čeni na 400. Na železniki progi Denese—Orleanville, ki je popolnoma pod vodo, je porušeno per največjih železnih mostov. Ministrstvo za notranje zadeve je dovolilo za prvo in nujno pomoč 500.000 frankov.

— Oran, 28. novembra. O obsezu katastrofalnih poplav v Alžiru še do danes niso znane podrobnosti. Vode se stalno naraščajo. Po poročilih oblasti je bilo več ogroženih pokrajin popolnoma evakuiranih.

Zenevi, je imenovan dr. Laza Marković. Člani delegacije pa so brigadni general Mihajlo Nenadović, naš zastopnik pri Društvu narodov in bivši vojni ataše v Carigradu Konstantin Fotić. Ker bo ta konferenca bržkone zelo kratka, naš pomorski delegat še ni imenovan. Po vsej priliki pa bo zastopal našo mornarico podpolkovnik komandant fregate Marijašević. Če se bo na tej konferenci razpravljalo tudi o pomorskih vprašanjih, bo odpotoval v Zenevo tudi naš pomorski delegat.

Meja z Bolgarijo ostane zaprta

— Beograd, 28. novembra. Bolgarski poslanik g. Vakarevski je pred par dnevi posetil zunanega ministra in v imenu svoje vlade izrazil željo, naj bi jugoslovenska vlada ukinita zaporo na bolgarski meji. Z ozirom na to pa, da so se v zadnjič času zgodili novi napadi makedonskih komitov, je naša vlada to zahtevo odklonila.

Naša delegacija na razorožitveni konferenci

— Beograd 28. novembra. Za našo delegacijo na pripravljani razorožitveni konferenci, ki se sestane dne 30. t. m. v

Italija bi na vsak način rada izzvala vojno

Hitre posledice albanske vojaške pogodbe. — Albanija se spreminja v italijansko vojaško taborišče. — Transporti orožja in municije v Albanijo in Bolgarijo.

— Beograd, 28. novembra. Glasom zaupnih poročil iz Albanije se tam že čutijo posledice pravkar sklenjene vojaške pogodbe med Italijo in Albanijo. Italijanski vpliv v albanski upravi, ki je bil že po sklenitvi tiranskega pakta očiščen, se je sedaj še bolj pojačil. V vseh javnih zadevah je merodajno le mnenje italijanskih eksponentov, vojska pa je izključno pod italijanskim poveljstvom. Vsa važnejša mesta zavzemajo italijanski oficirji, ki so danes absolutni gospodarji Albanije. Albanske neodvisnosti je faktično konec. Albanija sme storiti samo to, kar je v skladu z interesi Italije. Iz državne službe so odstranjeni vsi uradniki, ki se ne strinjajo s sedanjim italofilskim kurzom, zamenjali jih na izraziti italijanski plačanci. V vsej Albaniji vlada strahovit teror. Zaporji so prenapolnjeni.

Po pripovedovanju potnikov, ki so se te dni mudili v Valoni in Draču, je italijanska vojska na tihem prevzela komando vseh važnejših obalnih, prometnih in strateških točk v Albaniji. Italijanski oficirji pripovedujejo prebivalstvu, da bo Jugoslavija v najkrajšem času napadla Albanijo in da je Italija zato poslala svoje čete že sedaj na albansko ozemlje, da se primerno pripravijo za obrambo države. V italijanskih lukah je pripravljena za takojšnji transport v Albanijo popolna vojaška oprema za 16 polkov. Razen tega je Italija pripravila veliko količino pušk, municije in raznega drugega vojnega materiala tudi za Bolgarijo. Doznava se, da je bil ves ta material skrivaj prevožen v bližini Varne na male ribiške čolne in izkacen v raznih bolgarskih lukah.

Obletnica albanske neodvisnosti Zakaj Ahmed beg Zogu še ni albanski kralj.

— Tirana, 28. novembra. Včeraj in danes se je slovesno praznovala obletnica albanske neodvisnosti. Ob tej priliki so se vršile v Tirani velike vojaške svečanosti. Zanimivo je, da se je govorilo, da se je Ahmed beg Zogu nameraval ob tej priliki proglasiti za albanskega kralja. O tem so pisali tudi že albanski listi. Zdi se pa, da je Ahmed beg Zogu za sedaj opustil svojo namero. Bržkone zato, ker bi Italija njegovo proglavitve za kralja ne sprejela simpatično. Glavni razlog, da se je odgodila proglavitve Ahmeda bega Zogu za kralja Albanije, pa bo bržkone v tem, ker italijanska albanska vojaška zveza ni bila sprejeta simpatično niti med albanskim narodom, niti v kaki drugi državi Evrope. Tudi albanski politični krogi sami izjavljajo, da to je glavni razlog, zaradi katerega je Ahmed beg Zogu opustil svojo namero.

POGREB NEMŠKEGA GENERALA V DUBROVNIKU

— Dubrovnik, 28. nov. Včeraj se je vršil u pogreb nemškega generala Alfonza Weiss-a, ki se je 11. t. m. ponesrečil v v harju

na morju. Pogreb se je izvršil z vsemi vojaškimi častmi. Udeležila sta se ga tudi pokojnikov sin in viceadmiral nemške mornarice Wilfrant.

PROSLAVE V SUBOTICI

— Subotica, 28. novembra. Včeraj se je vršila svečana proslava 400letnice smrti cara Jovana Nenada. Proslave so se udeležili princ Pavel v imenu kralja, nadalje predsednik Narodne skupščine, zastopniki vlade ter raznih kulturnih in nacionalnih organizacij.

PROTI VALORIZACIJI VOJNEGA POSOJILA

— Budimpešta, 28. novembra. Tukaj se je včeraj vršilo veliko zborovanje lastnikov obveznic vojnega posojila. Razpoloženje je bilo precej burno, ter je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, naj člani poslanske zbornice z vsemi silami delajo proti valorizaciji vojnega posojila. Člani zborovanja so ob enem prisegli, da bodo pri prihodnjih parlamentarnih volitvah volili samo one stranke, ki se bodo sedaj zavzele za njihove interese.

Kdo ogroža naše kulturne ustanove

Na naval protestnih resolucij ima vlada kopico lepih besed, ne da pa nobene obvezne obljube. — SLS kot nositeljica centralizma. — Kako brani 130 poslancev interese Slovenije.

Novi finančni zakon za l. 1928/29 je prinesel mnoga nepričakovana presenečenja in menda doslej še noben zakonski predlog ni vzbudil toliko protestov od vseh strani. Javnost se pač zaveda, da ji prinaša vsak finančni zakon udarce, in je postala nezaupna in čuječa.

Redukcija univerz, srednjih in meščanskih šol je izzvala tako v Sloveniji kakor tudi na Hrvaškem ogorčene proteste pri vseh, ki ne morejo uvideti, da je sšedenje umestno ravno pri izdatkih za kulturne potrebe.

V Beogradu se pojavljajo deputacije, ki posredujejo pri članih vlade proti napovedanim redukcijam, in se kupijo resolucije najrazličnejših korporacij, ki protestirajo proti uveljavljanju posameznih določb predloženega finančnega zakona. In glej čudo, tako prosvetni minister kakor tudi drugi člani vlade in vladnih strank izjavljajo v največji dobrohotnosti, da bodo upoštevali vse upravičene želje in da bodo storili vse za njihovo izpolnitev. Toda kljub tej dobrohotnosti doslej še nismo čuli nobenih obveznih izjav, da bo vlada umaknila določbe finančnega zakona, proti katerim so se dvignili protesti. In za to gre predvsem.

Protestira tudi »Slovenec«, ki pa skuša polagoma dati celi stvari drug značaj, da bi opustil odgovornosti dr. Gosarja, ki sedi kot zastopnik SLS v vladi. Tako piše, da so poizkusi okrniti naše kulturne pridobitve in institucije »plod onega centralizma, ki je umetno hotel slovenstvo izločiti iz jugoslovanstva, ga slikal kot državi nevarno in smatral kot škodljiv ostanek prejšnjih časov. Glede vprašanja redukcije upravnega sodišča v Celju piše, da se pod pretežno slednje skuša izvesti zopet en kos onega centralizma, ki tiči tudi za poizkusom okrniti in polagoma popolnoma demontrirati slovensko univerzo.

»Slovenec« skuša torej zopet udarjati na avtonomistični boben. Reklo bi se nositi

vodo v morje, ako bi se hoteli prerekači o tem, v koliko je obstoj ljubljanske univerze ali pa upravnega sodišča v Celju odvisen od centralizma ali pa avtonomizma.

Ako pa že govorimo o centralizmu, se moramo predvsem vprašati, kdo je danes njegov nositelj? SLS je zastopana v vladi, ima v njej svojega ministra, je po blejskem paktu tesno zvezana z radikalno stranko, in znano je, da je »Slovenec« ob zaključitvi tega pakta slovesno proglasil, da interesov Slovenije ne bo več branilo samo 20 poslancev SLS, ampak poleg njih še 112 poslancev radikalne stranke. Nad 130 klerikalnih in radikalnih poslancev vladne večine brani torej interese Slovenije, kljub temu pa je finančni minister, član klerikalno-radikalne koalicije, predložil finančni zakon, s katerim se ogrožajo univerza, srednje šole, upravno sodišče v Celju itd.!

Nosilec centralizma, ki uničuje razne nujno potrebne ustanove v Sloveniji, je torej SLS in nihče drugi, kajti z njenim sodelovanjem je bilo mogoče vladi predložiti finančni zakon, ki je izzval toliko protestov. Kje so ostale tiste dobrote, ki jih je klerikalni tisk napovedoval od zveze SLS z radikalno stranko? Katera vlada pred sedanjim je že predložila parlamentu finančni zakon, s katerim se pooblašča ministrski svet, da sme poljubno reducirati naše visoko šolstvo in razne druge ustanove?

Ko so se pojavili prvi glasovi o nameravani redukciji univerz, jih je skušal »Slovenec« omalovaževati ter je označeval tozadevno protestno gibanje le kot neutemeljeno naganjanje kmečko-demokratske opozicije. Sedaj, ko so se te vesti ob predložitvi novega finančnega zakona izkazale kot resnične, bi pa rad naprtil odgovornost za vladne nakane — isti opoziciji!

Vprašanja odgovorosti SLS za predloženi novi finančni zakon »Slovenec« ne bo rešil na tak način z glupimi zavijanjimi obstoječih dejstev!

Ribnica v naprednih rokah

— Ribnica, 28. novembra. Včeraj so se vršile občinske volitve. Vložene so bile prvotno tri liste in sicer SLS, SDS in SKS. Lista SLS je bila razveljavljena, ker so bili na njej ponarejeni podpisi, tako da sta se borili za prvenstvo v doslej klerikalni občini samo SDS in SKS. SDS je dobila 145 glasov in 15 mandatov, SKS pa 102 glasova in 10 mandatov. S tem je doslej klerikalna ribniška občina prešla v napredne roke.

Iz ljubljanske kronike

Junaka noči. — Nočni napad v Zeleni jami. — Vlom v salezijanski zavod na Rakovniku.

Ljubljana je bila snoci zelo nemirna. Podnevi in zvečer je bil velik naval občinstva na vsa ljubljanska kina, mnogo ljubljancev je odšlo na ranje izlete, toda ponoči so oživele gostilne in zlasti v predmestjih je bilo zelo živahno vrvenje. V neki kleti blizu staroslavnega ljubljanskega rotova pa je okoli 21. prišlo do pravčnega mesarskega klanja. Bločan Jože, slok in polnokrven mladenič, ki je prišel v Ljubljano iz »Soloburg«, se je pridružil večji družbi znancev in prijateljev. Veselo je prepeval in pil črna dalmatinka. Hodil je po kleti »gori in dol«, silno fajne ter pel bejloske pesmi. Pri drugi mizi je zamišljen sedel Gorjenec Miha. Jože mu je veselo zapel:

— Fantič, kaj tukaj delaš, rompopom?

— Miha pa mu je jezno odvrnil:

— Poberi se smrkovec!

Jože ga je užaljen pozval na viteški dvoboj v vežo. Tu sta se spoprijela in kmalu so prišli še drugi Jožetovi prijatelji. Vnel se je srdit boj. Kmalu sta na bojišču obležala Jože in Miha, oba močno z noži oklana. Na pomoč pozvani stražniki je sicer napravil red ter aretiral oba junaka. Ker pa sta močno krvaveča, so ju napreje z rešilnim vozom odpeljali v javno bolnico. Dežurni zdravnik je ugotovil, da ima Jože večjo rano na levi roki in na desnem licu, a Miha da ima močno prerezano desno uho. Oba bojovnika je zdravnik obvezal in nato so ju odpeljali v policijski zapor. Danes sta Jože in Miha stopila pred dežurnega uradnika. Poprosila sta srdito borbo in pomnila, da sama ne vesta, kako sta dobila odlikovanja v obliki ran, ker nista imela pr sebi noža.

V Zeleni jami stanujočega delavca, 47-letnega Janeza Zlebnika, so ponoči v Zeleni jami napadli neznani ponočnjaki. Nekdo ga je obstrlel v glavo, da se je nezvesto zgrudil na tla. Težko ranjenega so prepehali pozneje z rešilnim vozom v javno bolnico. Kdo ga je obstrlel, policija še ni mogla dognati.

Drzen vlomilec je ponoči posetil splezijski zavod na Rakovniku. Skoz kuhinjsko okno se je splazil v zavod ter nato odprl delavnice in pisarne. Odnesele je približno 800 Din gotovine in razne predmete v skupni vrednosti 2000 Din. Vlomilec je moral biti o razmerah v zavodu prav dobro poučen. Ponoči so nekateri čuli ropanje po hodniku, toda nikdo ni slutil, da je prišel drzen vlomilec v posete. O vlovu obveščena policijska direkcija je odposlala v zavod detektiva in policijskega psa. Ugotovili so nekatere odtise vlomilčevih čevljev ter sledove v smeri proti glavni dolenjski cesti.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Berlin 13.555—13.585 (13.57), Carib 1094—1097 (1095.5), Dunaj 7.9975—8.0275 (8.0125), London 276.80—277.65 (277.20), New York 56.64—56.84 (56.74), Praga 168.05—168.65 (168.45), Milan 308.125—310.125 (309.125). Efekti: Celjska 164, Ljubljanska kreditna 132, Prastrediona 880, Kreditni zavod 160, Večje 133, Ruše 280—295, Stavbna 56, Sešir 164. Lesni trg: Tendence nespremenjena. Zbiranje 7 vagonov in sicer 5 vagonov smrekovih drv, fr. vag. meja po 22, 2 vagonov smrekovih blodov, od 25 cm naprej, fr. vag. namenjen na postaja po 225. Povpraševanje je za borovno brzojavno droge 5.5, 8, 9, 10, 12 m, fr. vag. meja prihod Sušak po 330 denar in za žlahtno, kostanjev les, nažagan na 1.20 m, 10—30 cm debeline za taninsko uporabo, fr. vag. nakl. postaja za 100 po 18—18.25 denar (neobeljen) po 20.50—22.75 denar (neobeljen) proti plačilu na podlagi duplikata tovarnih listin, dobava 2. konca leta 1927. Deželni pridelki: Tendence čvrsta. Zaključeno 2 vagona pšenice. Cene pšenice v turščici so se nekoliko dvignile.

VZHRBNA BORZA.

London 276.8—277.6, New York 56.6 do 56.88, Milan 308.41—310.41, Carib 1094 do 1097, Amsterdam 22.97—23.03, Berol 1355.5—1358.5, Dunaj 799.75—802.75, Frankfurt 168.05—168.85.

INOZEMSKE BORZE.

Carib: London 25.3—, New York 25.3 do 25.4, Milan 29.225, Berlin 123.3, Beograd 9.13, Praga 15.365.

Duhovščina proti gospodarstvu sedanje vlade

Nezadovoljstvo med katoliško duhovščino radi redukcij proračuna ministrstva ver. — Neiskrenost nekdanjega zgražanja SLS nad zastopstvom katoliške cerkve.

Z novim državnim proračunom za leto 1928/29 tudi katoliška duhovščina ni zadovoljna, ker ji ne prinaša tega, kar je klerikalna stranka napovedovala.

Zanimiv je v tem pogledu dopis iz Beograda, ki ga objavlja zagrebška «Narodna Politika» od 25. t. m. Dopis ugotavlja, da je državni proračun ogledalo politike vsake vlade in da je tako tudi proračun ministrstva ver. ogledalo cerkvene politike, ki jo namerava izvajati sedanja vlada.

Po proračunu ministrstva ver. dobi pravoslavna verska uprava 55.980.561 Din., za 10.551.596 Din. manj kakor za l. 1927/28, rimsko katoliška 32.154.103 Din. za 1.998.490 Din. manj, starokatoliška 449.520 Din., več za 50.980 Din., evangelijska 1.140.000 Din. za 330.000 Din. manj, muslimanska 19.067.133 Din. za 1.898.000 Din. manj, in židovska 1.132.000 Din.

Sedanji finančni minister je uvedel v državnem proračunu novost, da je vsak minister na čelu proračuna svojega resora objavil tudi svoje mnenje o njem. Tako je tudi minister ver. Obradović objavil ekspozé, v katerem predvsem ugotavlja, da se med izdatke za katoliške cerkve ni mogla vseliti vsota Din. 4.394.420, dasi bi bilo treba povečati celotni preloščinarji za osebne prejemke zaradi neodločljive potrebe po uvedbi župniške duhovščine izven Srbije in Crne gore s kronskih na dinarske prejemke. Že po čl. 330. fin. zakona za leto 1927/28 je bil ministrski svet pooblaščen, da uredi z uredbo vprašanje kongruentnih prejemkov župniške duhovščine, pravi minister ver., ako pa se to zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev ne bo zgodilo v tekočem letu, bi bilo prav, da bi se to v svrhu zagotovila potrebna proračunska dotacija vsaj za prihodnja leta. Kljub temu pa tega ni storil.

Iz tega torej sledi, da katoliška duhovščina ne bo niti letos niti prihodnje leto prevedena na dinarske prejemke. Klerikalna «Narodna Politika» pra-

vi: «Najslabše je, ako se v kakih državi prične štetiti z vsotami, katerih neizplačilo spada med vnebovpljive grehe. Povodov za državno štetje je dosti na mnogih drugih straneh kakor n. pr. v vrhovni državni upravi, ki ne velja državo nič manj nego 120 milijonov dinarjev.» Ta ugotovitev klerikalnega lista se torej strinja z našimi.

V novem proračunu ministrstva ver. je popolnoma črtan kredit za vzdrževanje cerkvenih zgradb. Minister ver. pravi, da se je to storilo zaradi tega, ker se ta kredit ni mogel vstaviti v proračun v oni višini, kakor bi bilo potrebno. Vsota bi bila tako neznatna, da je boljše, da se je sploh črtala.

Znatno so zmanjšane tudi draginske doklade za duhovnike in sicer za vsoto 1.771.000 Din.

Navajamo vse to kot dokaz, da klerikalna stranka s svojim sodelovanjem v vladi ni mogla poskrbeti niti za tiste ljudi, ki so se zanjo najbolj eksponirali celo v škodo ugleda svojega poklica. Obenem opozarjamo na demagoško, ki ga je svoječasno uganjala klerikalna stranka pod pretezo, da se katoliška cerkev v naši državi zastopavlja in da katoličani v Jugoslaviji niso enakopravni. Ponovno je izšel klic iz klerikalnih vrst na slovensko ljudstvo za obrambo interesov katoliške cerkve proti pravoslavju, napram kateremu je baje zastopavljana, in dr. Korošec je sam propagiral geslo: «Katoličani vkup!»

Geslo sede klerikalci sami v vladi, državni izdatki za katoliške cerkve pa se kljub povečanju državnega proračuna niso povečali, ampak celo znatno zmanjšali!

Vse to dovolj jasno dokazuje, da je bilo vse nekdanje brezmejno ogorčenje in zgražanje SLS kakor v mnogih drugih ozirih, tako tudi v pogledu cerkvene politike le demagošija za hujškanje volitev. Sedaj, ko sede klerikalci pri vladnih jastih, je vse dobro in v redu, čeprav je še mnogo slabše kakor je bilo poprej!

vsem drugom znan kot navdušen pesnik. Ves iz sebe je stražniku pripovedoval, da se je sprejel s svojo koleginjo V. Pogovarjala sta se o literaturi. In ko sta začela najmodernejše pesnike, sta pristopila dva mladeniča. Nič nista rekla, ampak pograbila sta devojko in jo odnesla iz parka. Študent je še slisal, kako je devojka vzkliknila: Pustite me!

Stražnik je obvestil o dogodku vse policijske stražnice. Začeli so zasledovati drzne napadalce. Tudi doma deklice ni bilo. Šele pozno pod noč se je ugrabljen študentka sama javila policiji. Izpovedala je, da jo je v parku zagrabil za roko neki neznanec, ki se ji je predstavil za čuvarka parka in ji rekel, da jo mora odpeljati na policijo. Vdila jo je po zakotnih ulicah in se obnašala zelo nedostojno.

Policija nadaljuje preiskavo, da najde napadalce in dožene prave vzroke te zagonetne pustolovščine.

Skok preko kože

17. XII. 1927 NA TABORU.

Protestna resolucija naših pisateljev

Ljubljanska univerza je bistven organ naše duševnosti, najvišje znamenje naše svobode in najčvrstše jamstvo za našo bodočnost: vsaka okrnitev nje zgradbe bi zadel naš narod v živo, ker bi mu ovirala naravni razvoj in napredek. Izjavljamo, da se ne bomo nikdar in nikoli sprijaznili z mislijo, da bi naša kultura mogla pogrešati za svoj svetilnik, branik in zaščitnik. Zahtevamo, naj ohranitev in vsestransko izpopolnjevanje vsak napredek in vsi slovenski pisatelji občutijo ne samo kot nebratsko žalitev, nego kot izraz sovražstva do Slovencev in slovenske kulture.

«Društvo slovenskih književnikov.»
Ivan Zorec, Otton Zupčič,
t. č. tajnik, t. č. predsednik.

Zdravniška zbornica za ohranitev popolne univerze

Zdravniška zbornica za Slovenijo (ZZS) prosi za objavo sledečih resolucij:

1. ZZS protestira proti vsakemu namenu in poizkusu okrniti slovensko vseučilišče v Ljubljani.

2. ZZS protestira proti temu, da se s posameznimi člani v finančnem zakonu izpostavi najvišje kulturne ustanove naroda samovoljno posameznemu ministru ter s tem na stečaj odpro vrata intrigam od strani tajnih in neodgovornih sil.

3. ZZS protestira proti takemu načinu obravnavanja vprašanja naših vseučilišč, ker obenem, da bi najvišje znanstvene in kulturne dobrine večne krize preživljale.

4. ZZS zahteva, da se vprašanje vseučilišča reši definitivno potom zakona, ki ga naj izglasuje narodna skupščina, oziroma se na enodružno voljo vsega naroda.

5. ZZS želi, da slovensko vseučilišče v interesu znanstveno-kulturnega udejstvovanja ne dobi končno pride do mirnega nemotečnega dela, zahteva izpopolnitev vseh fakultet, kar naj omogoči tekmo našega vseučilišča z vseučilišči kulturnih narodov.

6. ZZS zaupa vsem slovenskim poslanem v Beogradu in veruje, da bodo čuvali in branili naše vseučilišče v smislu gornjih naših resolucij in resolucij naših kulturnih, prosvetnih, stanovskih in drugih organizacij.

Hudi očitki zagrebški banki

Zagrebškemu policijskemu ravnanstvu je neki zagrebški odvetovalci vložil ovadbo proti glavnim funkcionarjem neke znane banke. V ovadbi je navedeno, da so funkcionarji te banke oskodovali neko lesno tvrdko za vsoto, do desega milijon dinarjev. Manipulacija je obhajala v tem, da je banka izterjala na neko bianco menico 200.000 Din., čeprav je služila samo za kritje 150.000 Din. posojila. Razen tega so izterjali 60% za stroške in 17.980 Din. za odškodnino. Nadalje je banka oskodovala isto lesno tvrdko s tem, da ni odobrila čali neki kupci za tvrdko v italijanskih lirah. Tvrdka je tako izgubila nad 407 tisoč dinarjev in imela nad 19 tisoč diralev stroškov. Končno navaja ovadba, da je banka prevzela v svojo last železniške prage v vrednosti 300 tisoč dinarjev. Banka pa ni potrdila problema te vsote kot protipostavko za tvrdkin dolg banki. Na podlagi te ovadbe je kriminalni oddelk

zagrebške policijskega direktorije uvedel preiskavo, katere rezultate pričakujejo z velikim zanimanjem gospodarski krogi.

Sport

Trener

G. trener Thorleif Tumlod Hansen je v Ljubljani, in bo nocoj predaval o smučarstvu v svoji domovini, na Norveškem. Kaj je sedaj to? Celo vrsta starejših ljubljanskih purgarjev, s katerimi imam opravka v civilu, me je že povpraševala: Kako to, da je trener, pa pride semkaj za trenerja? Koga bo pa treniral? In kako to, pravzaprav, ali imate kakšno tekmo, kjer boste zmagali?

Pri nas so namreč že vedno v veliki večini tisti, ki priznavajo med sporte kvečjemu lov, turizmo in v božjem imenu še plavanje. Ko pa so pred nekaj leti prihajale veselo vesti, da sta Leo Stokeli in Peter Šumi zmagovalca, in prvi celo na Olimpijadi, so se tudi ti nergači veselili.

Olimpijada, to je najbrže mesto v Ameriki? Tista dva odstotka Slovencev, ki si nekaj predstavljajo pod tem imenom, pa tudi ne vedo vsi, da je ta prireditelj revija deli, ki si ga storil v štirih letih od zadnje Olimpijade. Kdor ni v zadnjih letih dovolj storil in delal, ta ne spada na Olimpijado. To je, — ne spada med kandidate za zmago. Stokeli in Šumi nista začela tri mesece, predno sta šla s kovčkom na postalo, marveč je trening ad hoc bil le trenutni vrhunec v vežbi, ki traja celo življenje.

Pri nas je smučarski sport v zadnjih letih postal zelo popularen, in že danes ima svoj nesporan pomen in vrednost v higijenski in vzgojni smeri. Vrhunski pa naš smučarski sport še ni in v eni sezoni ne bo. Ne le, da smo imeli sicer neugodnih zim, in da nimamo dovolj materialnih sredstev. Polagoma se pač razvijamo in vsako leto prinaša novih uspehov. Imamo že generacijo zelo sposobnih nastavnikov in armada se za ta terenski in vojaški sport zanima vedno bolj. Sportu v tekmovalnem smislu pa še nismo preko začelov. To smo videli povsod, kjer so se naše reprezentance pokazale. Prihod trenerja mora biti to pomeniti nov pričetek, pripravo za vrsto. Kdor reflektira, mora predvsem neumorno trenirati, — tudi ko ni snega, tudi po letu! Samo en primer: Letošnja nemška smučarska reprezentanca je že v Garmu na Bavarskem, in če jo kdo vpraša, pravi: «No Skandinavci se že že bojimo, v srednji Evropi pa mislimo da bomo mi prvi!» Nemški Skiverband je izbral svoje najboljšie smučarje, zmagovalce iz zadnjih tekem, in ti so se morali podvreči treningu po načrtu, pod enotnim vodstvom trenerja in zdravnikov, da postanejo sposobni za ogromni napor, ki ga zahteva dirka na progi 80 km. Srce in pljuča se morajo sposobiti za višek storitve, roke in noge in križ morajo vzdržati, in vkljub vsemu se telo ne sme izmučiti. Moštvo mora živeti strogo in točno, brez nikotina in alkohola, se dobro hraniti, imeti dovolj počitka in se povsem posvetiti treningu. V posebnem redu si sledi tople kopeli, masaže, zdravniški pregledi, gimnastične igre in druge vežbe. Vezbalci morajo vsak dan predikati določene proge in vopane, in vsakdanji napredek se točno registrira. Nalzežji je pač terenski tek, vstevši 30 minut dirka navkreber.

V St. Moricu pa že sede Francozi, Angličani, Cehi, in celo že Norvežani in Švedi, dasi so že takorekno od rojstva smučarji, — in menda so že tudi Italijani tam. Da bi naši vsi rešili! In kdaj bo naša armada postavila v tekmo svoje moštvo, za tzv. patrijski tek?

Če vprašate kakšno je moštvo Norvežanov in Cehov, — sami lovci, drvarji, gorski vodniki. «Skrivce» je bolj malo med njimi. Predno se selavi naša vrsta, treba izbirne tekme, in ven potje, kdor bo najboljši!

«Ljubljanske ljubitorke so nas zelo ugodno iznenađile. Igrale so kakor velike, kajti takega napada (seveda v malem) niti z daleka nima nihova prva družina. Igralke razpolagajo s precejšnjo tehniko, zelo dobro taktiko, napad kombinirajo sigurno in rutinirano, a streljajo iz vsake pozicije dobro. Pri juniorkah smo opazili tako lepe poteze, kakor jih pri starejših družinah redko opazimo. Igrilja je lahko pomosna na svoj naraščaj. Igralke so sicer še majhne in slabotne, toda če bodo dobro vzgajane, bomo dobili v njih elito naše hazene.»

«Novosti» pišejo: «SK Igrilja» ima zelo dober poudarek in zato lahko z zaupanjem reče v bodočnost. Igralke so kombinirano enostavno, vendar lepo in zlasti v prvi polovici so često in dobro streljale na gol. Najboljša njihova igralka je centerica Elza Mitlić, ki je izredno talentirana in se bo z marljivostjo in resnim treningom stasoma razvila v prvovrstno igralko. Izvrstna je bila tudi Schirferjeva na hlatu.»

Kakor je poročal že današnji «Ponedeltek», je ljubljanska hazenska družina «Igrilja» dosegla v Zagrebu izredno krasen uspeh, kajti porazila je z dvema igralkami prve družine ojačeni ljubljanski tim Concordie v razmerju 7 : 1. O tri mladih ljubljank prinašajo zagrebški listi izredno laslavo kritiko. Tako poroča «Igrilja» list:

«Ljubljanske ljubitorke so nas zelo ugodno iznenađile. Igrale so kakor velike, kajti takega napada (seveda v malem) niti z daleka nima nihova prva družina. Igralke razpolagajo s precejšnjo tehniko, zelo dobro taktiko, napad kombinirajo sigurno in rutinirano, a streljajo iz vsake pozicije dobro. Pri juniorkah smo opazili tako lepe poteze, kakor jih pri starejših družinah redko opazimo. Igrilja je lahko pomosna na svoj naraščaj. Igralke so sicer še majhne in slabotne, toda če bodo dobro vzgajane, bomo dobili v njih elito naše hazene.»

«Novosti» pišejo: «SK Igrilja» ima zelo dober poudarek in zato lahko z zaupanjem reče v bodočnost. Igralke so kombinirano enostavno, vendar lepo in zlasti v prvi polovici so često in dobro streljale na gol. Najboljša njihova igralka je centerica Elza Mitlić, ki je izredno talentirana in se bo z marljivostjo in resnim treningom stasoma razvila v prvovrstno igralko. Izvrstna je bila tudi Schirferjeva na hlatu.»

Kakor je poročal že današnji «Ponedeltek», je ljubljanska hazenska družina «Igrilja» dosegla v Zagrebu izredno krasen uspeh, kajti porazila je z dvema igralkami prve družine ojačeni ljubljanski tim Concordie v razmerju 7 : 1. O tri mladih ljubljank prinašajo zagrebški listi izredno laslavo kritiko. Tako poroča «Igrilja» list:

«Ljubljanske ljubitorke so nas zelo ugodno iznenađile. Igrale so kakor velike, kajti takega napada (seveda v malem) niti z daleka nima nihova prva družina. Igralke razpolagajo s precejšnjo tehniko, zelo dobro taktiko, napad kombinirajo sigurno in rutinirano, a streljajo iz vsake pozicije dobro. Pri juniorkah smo opazili tako lepe poteze, kakor jih pri starejših družinah redko opazimo. Igrilja je lahko pomosna na svoj naraščaj. Igralke so sicer še majhne in slabotne, toda če bodo dobro vzgajane, bomo dobili v njih elito naše hazene.»

«Novosti» pišejo: «SK Igrilja» ima zelo dober poudarek in zato lahko z zaupanjem reče v bodočnost. Igralke so kombinirano enostavno, vendar lepo in zlasti v prvi polovici so često in dobro streljale na gol. Najboljša njihova igralka je centerica Elza Mitlić, ki je izredno talentirana in se bo z marljivostjo in resnim treningom stasoma razvila v prvovrstno igralko. Izvrstna je bila tudi Schirferjeva na hlatu.»

Kakor je poročal že današnji «Ponedeltek», je ljubljanska hazenska družina «Igrilja» dosegla v Zagrebu izredno krasen uspeh, kajti porazila je z dvema igralkami prve družine ojačeni ljubljanski tim Concordie v razmerju 7 : 1. O tri mladih ljubljank prinašajo zagrebški listi izredno laslavo kritiko. Tako poroča «Igrilja» list:

«Ljubljanske ljubitorke so nas zelo ugodno iznenađile. Igrale so kakor velike, kajti takega napada (seveda v malem) niti z daleka nima nihova prva družina. Igralke razpolagajo s precejšnjo tehniko, zelo dobro taktiko, napad kombinirajo sigurno in rutinirano, a streljajo iz vsake pozicije dobro. Pri juniorkah smo opazili tako lepe poteze, kakor jih pri starejših družinah redko opazimo. Igrilja je lahko pomosna na svoj naraščaj. Igralke so sicer še majhne in slabotne, toda če bodo dobro vzgajane, bomo dobili v njih elito naše hazene.»

«Novosti» pišejo: «SK Igrilja» ima zelo dober poudarek in zato lahko z zaupanjem reče v bodočnost. Igralke so kombinirano enostavno, vendar lepo in zlasti v prvi polovici so često in dobro streljale na gol. Najboljša njihova igralka je centerica Elza Mitlić, ki je izredno talentirana in se bo z marljivostjo in resnim treningom stasoma razvila v prvovrstno igralko. Izvrstna je bila tudi Schirferjeva na hlatu.»

Kakor je poročal že današnji «Ponedeltek», je ljubljanska hazenska družina «Igrilja» dosegla v Zagrebu izredno krasen uspeh, kajti porazila je z dvema igralkami prve družine ojačeni ljubljanski tim Concordie v razmerju 7 : 1. O tri mladih ljubljank prinašajo zagrebški listi izredno laslavo kritiko. Tako poroča «Igrilja» list:

«Ljubljanske ljubitorke so nas zelo ugodno iznenađile. Igrale so kakor velike, kajti takega napada (seveda v malem) niti z daleka nima nihova prva družina. Igralke razpolagajo s precejšnjo tehniko, zelo dobro taktiko, napad kombinirajo sigurno in rutinirano, a streljajo iz vsake pozicije dobro. Pri juniorkah smo opazili tako lepe poteze, kakor jih pri starejših družinah redko opazimo. Igrilja je lahko pomosna na svoj naraščaj. Igralke so sicer še majhne in slabotne, toda če bodo dobro vzgajane, bomo dobili v njih elito naše hazene.»

«Novosti» pišejo: «SK Igrilja» ima zelo dober poudarek in zato lahko z zaupanjem reče v bodočnost. Igralke so kombinirano enostavno, vendar lepo in zlasti v prvi polovici so često in dobro streljale na gol. Najboljša njihova igralka je centerica Elza Mitlić, ki je izredno talentirana in se bo z marljivostjo in resnim treningom stasoma razvila v prvovrstno igralko. Izvrstna je bila tudi Schirferjeva na hlatu.»

Kakor je poročal že današnji «Ponedeltek», je ljubljanska hazenska družina «Igrilja» dosegla v Zagrebu izredno krasen uspeh, kajti porazila je z dvema igralkami prve družine ojačeni ljubljanski tim Concordie v razmerju 7 : 1. O tri mladih ljubljank prinašajo zagrebški listi izredno laslavo kritiko. Tako poroča «Igrilja» list:

«Ljubljanske ljubitorke so nas zelo ugodno iznenađile. Igrale so kakor velike, kajti takega napada (seveda v malem) niti z daleka nima nihova prva družina. Igralke razpolagajo s precejšnjo tehniko, zelo dobro taktiko, napad kombinirajo sigurno in rutinirano, a streljajo iz vsake pozicije dobro. Pri juniorkah smo opazili tako lepe poteze, kakor jih pri starejših družinah redko opazimo. Igrilja je lahko pomosna na svoj naraščaj. Igralke so sicer še majhne in slabotne, toda če bodo dobro vzgajane, bomo dobili v njih elito naše hazene.»

«Novosti» pišejo: «SK Igrilja» ima zelo dober poudarek in zato lahko z zaupanjem reče v bodočnost. Igralke so kombinirano enostavno, vendar lepo in zlasti v prvi polovici so često in dobro streljale na gol. Najboljša njihova igralka je centerica Elza Mitlić, ki je izredno talentirana in se bo z marljivostjo in resnim treningom stasoma razvila v prvovrstno igralko. Izvrstna je bila tudi Schirferjeva na hlatu.»

Na srečko
Iloterije društva Trgovske Akademije
v Ljubljani

za 10 dinarjev

lahko zadenete dobi ek od

D 50-100.000

ako srečko takoj naročite in obenem
plačate neposredno pri društvu

zrebanje 5. decembra 1927.

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 28. novembra 1927; katoličani: Sostem; pravoslavni: 15. novembra, Gjurije

Jutri: Torek, 29. novembra 1927; katoličani: Saturn; pravoslavni: 16. novembra, Ev. Matija.

DANAŠNJE PRIREDITVE.
Drama: «Hlapec Jernej». A.
Kino Matica: «Razgaljena žena»
Kino Dvor: «Orlov».

Predavatelj: ob 19.30 v Unioni: inž. Hansen: «Norveška — domovina smučarstva».

DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Sušnik, Marjita trg; Kuralt, Go. sposvetska c.

Jutri: Ramor, Miklošičeva c., Trnkovo. Mesni trg.

Solnce zalze danes ob 16.22, vzhaj jutri ob 7.14 in zalze ob 16.21.

Ljubljancani! Mariborčani!

1. decembra obiščite vsi

NOVINARSKA KONCERTA

Nastopijo najodličnejši zastopniki našega glasbenega življenja.

Novice iz Splita

Split, 26. novembra.

Zopet železniška nesreča. Včeraj ob 9 dopoldne je skočil s tira vagon tovornega vlaka in pokvaril progo. Mešanec je radi te nezgode zakasnili za 6 ur. V petih mesecih je to četrti železniška nesreča na tej progi. Kakor smo že poročali, se tragično na čeli pregi izmenjavajo in bo v par mesecih odpravljena nevarnost nadaljnjih nesreč.

Turčin pobegnil s 15 tisoč Din. Pred tedni je prišel v Sinj neki Šerif Hadrovlić Omerov iz Mostarja, mesar po poklicu. Po imenu se vidi, da je mož musliman, a je hotel prestopiti v krščansko vero. Pobojni ljudje so ga poučevali in ga hoteli spreobrniti. Nekaj dneva pa je prekršil šestto zapoved in porušil svoji gospodinjki kar 15 tisoč Din ter izginil. Muslimani bi bili menda srečni, da bi se mož spreobrnil v katolika. Policija je izdala za njim tiralo.

Bosansko sadje na splitskem trgu. Letos se opazja izredno veliko bosanskega sadja na tukajšnjem trgu. Tekom novembra se je prodalo 25 vagonov bosanskih jabolk ter nekoliko vagonov suhih sliv in orehov. To deli je ukral prekoceanski parnik «President Wilson» dva vagona olušenih orehov za New York. Orehi so bili v zabojih po 23 kg. To je prva pošiljka bosanskega sadja iz Splita v inozemstvo. Dobro bi bilo, da bi se za izvoz sadja in deželnih pridelkov zanimali tudi naši trgovci. V Split prihaja mesečno enkrat prekoceanski parnik, ki vozi v Severno in Južno Ameriko. Za prevoz blaga, ki gre preko morja, ima Split specialno, izredno nizko železniško tarifo.

Nesreča na morju. Na otok Šolta je vrglo te dni razburkano morje truplo mškega, ki se je bržkone ponesrečil s čolnom. Okoli 800 m stran so našli razbiti čoln. Identiteta utopljenca se ni mogli domnati pač pa je konstatiral zdravnik, ki je truplo seiral, da je nastopila smrt vsled utopjenja.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravelo, ostali pa so lažjega znajaja. Drugih nevarnih bolezni ni v mestu. Zdravstveno stanje mesta se smatra popolnoma povojnim, specijelno v pogledu nevarnega tifusa, ki je v zadnjem času ogrožal tukajšnje prebivalstvo.

Zdravstveno stanje mesta Splita. Že 10 dni nima Split nobenega novega sluha obolenja na škrlatinki. Tudi tifus ponesuhje. Od zadnjih 10 sluha je pol bolnikov že ozdravel

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 28. novembra 1927.

— **Proslava jugoslovenskega državnega praznika v Pragi.** Praga praznuje letos jugoslovenski državni praznik 1. decembra na posebno svečan način. V sredo zvečer se bo vršil slovenski koncert češkega kvarteta in dr. Jelene Molečkove, ki ga priredi Češko-slovaška-jugoslovenska Liga v Smetanovi dvorani Mestnega doma. Na sporedu so Oskov, Mikolajevič, Pavčičev in Ovrčaninove skladbe istega dne prireditelj dr. Anton Uhlir in kulturni stikih med obema državama, na kar sledi koncert, ki ga bodo prenašali po radiu na vse strani. V drugem delu prireditve vprizore za razpisno dramo jugoslovenskega pisatelja Lovriča »Žena in Čarodaja«. V četrtih ob 15. bo odvijena v Tyrševem domu Jadranskega razstava, ki jo priredila Jadranska Straza v Pragi. Razstava obsega dela akademikega slikarja Nika Miljana. Ob 17. priredi Češko-slovaška-jugoslovenska Liga z jugoslovenskim kolom v posvetovalnici stariomešnega magistrata manifestacijsko zborovanje, o katerem smo že poročali. V okviru proslave spada tudi vprizoritev Zajčeve opere Nikola Zrinski, ki se je vršila že v soboto.

— **Odlikovanje francoskega poslanika.** Povodom ratifikacije prijateljske pogodbe, sklenjene s Francijo, je kralj odlikoval več francoskih diplomatov in politikov, med drugimi francoskega poslanika na našem dvoru g. Emila Darda z redom sv. Šave I. stopnje.

— **Iz poštne službe.** Premješčen je poštni uradnik Vendelin Šimenc iz Beograda v Ljubljano k pošti 1.

— **Imenovanja v vojski.** Za ordonancnega oficirja je imenovan pešaditski kapetan I. razreda Jurij L. Heric, dosedaj vršilec dolžnosti komandanta mitralješke čete pešadinskega polka kraljeve garde, za komandanta 3. bataljona 39. p. p. je imenovan major Ivan M. Markuli. Razrešen je dolžnosti začasnega sodnika šumadijskega divizijskega vojnega sodišča brigadni general Milan I. Plesničar. Od dolžnosti ordonancnega oficirja pa behotni major Franjo K. Pogacnik.

— **Prenos poslov na oblasne samouprave.** V »Službeni Novini« je objavljena uredba o prenosu administrativnih poslov na oblasne samouprave. Uredba je stopila 26. t. m. v veljavo.

— **Ukinitve meščanskih šol.** Pri prvsotnem ministru g. dr. Kumandurju se je zglasila posebna deputacija meščanskih učiteljev, ki je intervenirala radi ukinitve 5 meščanskih šol, kakor to določa novi državni proračun, odnosno finančni zakon. Med člani deputacije sta bila tudi g. Humek iz Maribora in g. Hočevar iz Ljubljane.

— **Nov odvetnik.** Naš mesojec dr. Anton Andrejčič je otvoril svojo odvetniško pisarno na Sušaku. Strassmayerjeva ulica 9.

— **Sprejem v naše državljanstvo.** Dosedanji ruski državljani Andrej N. Borisov, dnevnica pri železniški upravi v Mariboru, je sprejel v naše državljanstvo.

— **Carinsko posredništvo.** Vokontni carinik in bivši carinski posrednik pri ukinitvi carinarnic v Celju g. Josip Zidarč je postavljen za carinskega posrednika pri glavni carinarnici v Ljubljani.

— **Ustanovitev meščanske šole v Beogradu.** Prosvetno ministrstvo je odredilo, da se ustanovi v Beogradu prva meščanska šola. Šola je bila nečisto otvorena. Vpisalo pa se je zelo malo učencev. Zato se ponk ne bo nadaljeval in prosvetno ministrstvo namerava ponovno razpisati otvoritev. Smisla za meščanske šole je med Beograđanini zelo malo.

— **Kaj je z obrtno nadaljevalno šolo na Vrhniki?** Obrtni in trgovski valenci so že drugo leto brez strokovnega šolskega pouka na Vrhniki. Pred 2 letoma je obiskovalo šolo 98 obrtnih in trgovskih valencev. Po § 99 b obrtnega reda so valenci dolžni redno obiskovati obrtno nadaljevalno šolo, kakor tudi strokovno nadaljevalno šolo do popolnega usposobljenja. Valenci na Vrhniki so to od tedaj predpovedi menda izvežeti. Za to ne skrbi v tem pogledu niti obrtna oblast, niti občina, kakor tudi ne obrtna zadruga. Za šolski pouk se nihče ne pobrine in tako stožimo tudi letos pred dekletom, da se obrtna nadaljevalna šola še ni otvorila. Pričakujemo, da bo g. veliki župan ljubljanske občine izdal nalog, da se valeniška šola takoj otvori in omogoči reden in nemoten pouk valencev. Brez strokovnega šolstva se valenci ne bodo zadostno usposobili, kar mora vsem merodajnim faktorjem služiti za pravilno oceno važnosti strokovnega obrtnega šolstva.

— **Napredovanje profesorjev.** Na predlog ministra trgovine in industrije je imenovan na srednji tehnični šoli v Ljubljani za profesorja I. kategorije 6. skupine Anton Sever, a na dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani Ivan Gruden za profesorja 2. skupine II. kategorije.

— **Iz Vodnikove družbe nam poročajo,** da se ekvadicije knjige bliža koncu. Odposlane so knjige za vse ustanovnike, za žlane v Ameriki, v mariborski in ljubljanski oblasti. Sedaj se odposilja knjige na porverjenih izven Slovenije in na direktne žlane. Zadnje naknadne prijave so se mogle le deloma upoštevati. Odslej se morajo dobiti le še tri knjige brez Vodnikove pratike. Ponovno opozarjamo in prošimo, naj vsakdo, ki boše biti član Vodnikove družbe, takoj plača članarino, da se mu ne boprodilo tako kot mnogostevilnim priplascem, ki so prišli sedaj prepozno in ne morejo dobiti več vseh knjig. Vodnikova družba tiska le toliko pratike, kolikor je prijavljenih članov. Vsi večji kraji v Sloveniji imajo svoja porverjenstva. Javna porverjenstva se nahajajo razen tega v Ljubljani, Mariboru in Celju. V Ljubljani so glavna porverjenstva: Knjižarna Tiskovne zadruge, Sentjakobška knjižnica, Simon Gregorčičeva in Drvska knjižnica. V Mariboru Knjižarna Tiskovne za-

druga (podružnica) na Aleksandrovi cesti ter ljudska knjižnica in v Celju Tujakova prometna pisarna. Poročila iz vseh strani javljajo, da so člani z letošnjimi knjigami izredno zadovoljni.

— **Palaca prometnega ministra.** Prometni minister je odobril načrte za zgradbo monumentalne palače prometnega ministra, kjer bodo nameščeni vsi centralni uradi železiške uprave. Za razne uradne prostore po privatnih stanovanjih v Beogradu plačuje sedaj prometno ministrstvo letno najemnino 3 milijone dinarjev. Plača naj bi se zgradila iz 70 milijonov posojila, katero je prometno ministrstvo najelo pri Državni hipotekarni banki za zgradbo železničarskih stanovanj.

— **Zgornja Sv. Kungota.** Naš poštni urad ima močan promet, zlasti številne so denarje pošiljate, vsled tega se prištevaja k večjim razrednim poštom. Sprito tega bi slovo pričakovali, da ima za svoje poslovanje državnemu uradu primeren lokal. Žal, da tomu ni tako. Posluje namreč v vlažni in od sil mrzli beznici nad ledenico. Koliko mladih, čitih moči je že zbolelo v njej. Vsled tega je bila poštna uprava končno prisiljena, da je najela primeren lokal v občinski hiši, kamor se preseli poštni urad 1. decembra t. l. Nova najemna zračna mesečno 300 in, sedanja luknja je za stala 200 dinarjev manj; a v novem lokalu si uslužbenci ne bodo izpodkopavali zdravja, kar je poleg drugega vsakako tudi poštni upravi v prid.

— **Jubilej.** V mesecu novembra poteče sedmo leto, odkar smo si ustanovili slepi za nas najpoboljšanje in največje društvo. Zahvaljujemo se tem potom vsem našim dobrotnikom, na katerih številno smo ponosni in jih prosimo, da ostanejo še nadalje naklonjeni nam najboljšim. Vse ote pa ki niso imeli priložnosti da bi se nas spomnili, prosimo, da to store in se nas spominjajo ob vsaki priložnosti. — **Podporno društvo slepih Ljubljana.** Wolfova 12.

Oblačila tvrde J. MAČEK,
Ljubljana, Aleksandrova c. 12.
so najboljše in najcenejša.

Iz Ljubljane

— **Praznik ujedinenja.** Veliko županstvo razglašajo: Prvi december praznujemo kot državni praznik ujedinenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ono enotno državo pod žezlom dinastije Karađorđević v ta namen bo tega dne ob 10. uri v tukašnji stolnici sv. Nikolaja slovesna pontifikalna maša, po kateri se bodo opravile svečane molitve v pravoslavni kapeli se bo vršila služba božja ob 9. uri, v evangelijski cerkvi ob 10. uri. Na šolah ne bo pouka. Delo bo počivalo v državnih in drugih javnih uradih, kakor tudi v vseh obrtnih in trgovskih podjetjih. Od 11.30 ure dalje bo veliki župan ljubljanske oblasti v županjski palači, Bleiweisova cesta št. 10, sprejemal poklonitve in čestitke.

— **Sladba za veliki orkester, komorni trio, dva solopseva s klavirjem in štirje zbori,** med njimi polovica takih, ki se še niso izvajali, so na sporedu slavnostnega koncerta, ki se bo vršil na narodni praznik, dne 1. decembra v Unionu. Odlični program in izvrstni sodelujoči zaslužijo največjo pozornost našega občinstva. Prireditve se vrši v korist pokojniškega fonda Jugoslovenskega Nov. Udruž. Ker je naša javnost novinarjem sje ko prej zvesta, ni dvoma, da bo tudi letos napolnila unionsko koncertno dvorano do zadnjega kotička. Po koncertu prosta zabava in ples.

— **Napredovanje ljubljanskih učiteljev.** Na ljubljanskih šolah nameščeni učitelji, odnosno učiteljice so napredovali in sicer v 2. skupino II. kategorije: učitelj Ciril Petrovec, učiteljica Rozalija Golli in učiteljica v Mostah Franja Kosce - Milavc, a v 3. skupino II. kategorije: učiteljica Jospina Likozar in učiteljica Amalija Mandelj - Kenda.

— **Luiza Hafner.** Pri svoji hčerki Milki dr. Rožičevi v Ljubljani je danes ponk umrla gospa Luiza Hafner iz Zelenikov Pogreb plemenite gospe bo v torek 29. t. m. ob 14. izpred državne bolnice. Spoštovani pokojnici, ki je imela za reveže nad vse darežljivo roko in srce, bodi ohranjen blag spomin. Preostali naše sožalje!

— **Društvo »Soča«** praznuje praznik ujedinenja dne 1. decembra v restavraciji ljubljanskega dvora pri pogrnjenih mizah z mladinsko prireditvijo. Spored: Govor, deklaracije, prizori, petje in igra. Začetek ob 15. uri. Vstop prost. Vabimo k obilni udeležbi stari in mlado. — **Odbor.**

— **Miklavžev večer** v zelo dostojni obliki priredi dne 5. decembra v areni Narodnega doma S. K. Ilija. Naprosam vse žlane, da se s svojci in prijatelji udeležijo te družabne prireditve, katere eden glavnih ciljev je ustvariti pristrane medsebojne odnošaje med našim članstvom. Načelnike sekcij pa pozivam, da prevzamejo od g. Baltežarja vstopnice in jih razdelijo med žlane-pripravke njih sekcij. — **Predsednik.**

— **Člane in prijatelje S. K. Ilije** opozarjamo na našo veliko plesno prireditev, ki se vrši dne 7. januarja 1928 pod devizo: Reduta v cvetu v unionski dvorani. Člani, ki žele aktivno sodelovati pri pripravljalnih delih, naj se javijo pri g. Baltežarju v kavarni Evropa pisмено ali ustmeno. Z veseljem jih bomo sprejeli. Opozarjamo že danes, da bo dostop na našo prireditev možgo tudi v temni promenaadni obleki. — **Prireditvena sekcija.**

— **Največjo izbrlo blaz, otroških obleke in plaščkov nudi cenó KRISTOFIČ-BUČAR.**

— **Vino prvih vinogradnikov.** Vsakdo naj se prepriča, kako prvovrstna kvaliteta so letošnja vina pri Košaku. Krekov trg.

u— **Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani** vabi na izredni občni zbor 30. t. m. ob 8. popoldne v veliki dvorani hotela »Union« vse ljubljanske in okoliške hišne posestnike. Dnevni red: 1.) Protest proti razpisu fakultet ljubljanske univerze. 2.) Razprava o novem stanovanjskem zakonu in pravilniku ter o postopanju hišnih posestnikov po 1. novembru t. l. 3.) Davna reforma. 4.) Ljubljanske občinske zadeve ter protest proti previsoki vodarini in gostničarstvu. 5.) Določitev društvene članarine za leto 1928. 6.) Slučajnosil. Vstop bo dovoljen samo posestnikom in posetnicam proti izkaznici. Z ozirom na važnost dnevnega reda in solidarnost vseh posetnikov prosimo množevitvino udeležbe odbor.

NAJUGODNEJŠI NAKUP

oblačil lastnega izdelka nudi
tvrška: JOS. ROJINA, LJUBLJANA.

— **Il Predavanje inž. Hansena o Norveški** — domovini smučarstva in o smučarstvu sploh se bo vršilo danes, 29. t. m. točno ob pol 8. zv. ter bo spremljalo z dvema norveškima filmoma, katere je prinesel g. inž. Hansens s seboj. Predavatelj bo opisal smučarsko življenje na Norveškem in v ostalih nordijskih državah, podal bo pregled tega smučarstva s srednjeevropskim, opisal bo glavne prireditve, ki so posebno karakteristične za tunkajšni silni razvoj smučarstva ter pojasnil svoje predavanje z interesantnimi filmi. Opozarjamo našo javnost, da je še nekaj kart v prodajalni ter da bo zvečer blagajna ob pol 7. uri odprta.

— **Il Tekma lovskih psov** brakov in brakov jadžbarjev se bo vršila v četrtki 1. decembra v Medanskem hribu pri št. Vidu nad Ljubljano v lovišču gosp. Stepleca ob vsakem vremenu. Sestanek posestnikov onemjenih psov in lovcev po prihodni jutranjih vlakov iz Ljubljane in Gorenjskega, ob pol 8. uri v Cirmanovi gostilni v Mednem, kjer bo tudi snotra lovskih psov, določeni za tekmo. Posestniki dobrih in lepih brakov, udeležite se tekme, za tekmo so tudi lepa darila. — **Klub ljubiteljev brakov.**

— **Il Napredno izobraževalno društvo za dvorski okraj** vabi žlane in prijatelje na filmsko predavanje, ki se bo vršilo v torek 29. t. m. ob 8. zvečer v Kazini, II. nadstropje. Krasi naravni posnetki iz Bosne in tropskih krajev. Vstop prost. — **Izobr. odesk.**

— **Il Važno za rezervne oficirje.** Vsi rezervni oficirji se morajo udeležiti slovesne službe božje v stolni cerkvi sv. Nikolaja na državni praznik — dan tjejdjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev — 1. decembra ob 10. dopoldne. Pravoslavna slovesna služba božja se vrši ta dan ob 9. dopoldne v kapeli vojašnice Vojvode Mišića, kateri morajo prisostvovati vsi rezervni oficirji pravoslavne vere. Istotako se vrši slovesna služba božja ta dan ob 10. dopoldne v evangelijski cerkvi, kateri morajo prisostvovati rezervni oficirji evagelijske vere.

— **Il Občni zbor krajevne organizacije SDS na Viču** se vrši v nedeljo dne 4. decembra t. l. ob pol 10. dopoldne v gostilni Na pošti s sledečim dnevnim redom: 1.) Poročilo odbora. 2.) Volitve novega odbora. 3.) Poročilo o političnem položaju, ki ga poda delegat centrale. 4.) Slučajnosti. Zvečer istega dne pa priredi krajevna organizacija družaben večer v dvorani Sokolskega doma. Na sporedu uvodna beseda, petje, godba in ples. Začetek ob 8. zvečer.

— **Il Trgovine 1. decembra zaprte.** Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča vse žlane, da morajo biti na praznik ujedinenja 1. decembra t. l. vse trgovine zaprte. — **Nadžestvo.**

— **Il Budilke in poročne prstane kupiš pri F. ČUDEN, Prešernova ulica 1.** 122n

— **Il Vreme.** Včerašnja nedelja je bila sicer mrzla, toda jasno vreme je izvalo ogromno množico izletnikov, ki so odhajali v bližnjo ljubljansko okolico, zlasti pa na Smarno goro. Večerni gorenjski vlaki so bili polni v Ljubljano vračajočih se izletnikov. Barometer se stalno dviga. Danes ob 7. jutraj je kazal barometer 772, termometer + 1° C, opoldne barometer 773, termometer + 2,5° C.

— **Il Dva poskušena samomora.** Deklica Irena je prišla zaradi rodbinskih razmer do skrajnega obupa. Sročil okoli 21. je skočila na Prulah v Ljubljano. K sreči jo je zapazil delavec tvrde Accetto ter jo potegnil iz hladne vode. Drug samomorilni kandidat je bil v Gradcu rojeni Dofe T. Sedel je v neki predmestni gostilni ter bil silno zamajšen. Nenadoma je potegnil nož ter si prerezal žile na levi roki. S prvimi avtomobilom so ga prepeljali v bolnico, kjer mu je dežurni zdravnik obvezal rano ter ugotovil, da si je prerezal le kite. Samomorilni kandidat je nato zapustil bolnico. Pravi, da se je hotel usmrtiti, ker ima ženo živčno bolno.

— **Il Male tatvine.** Gostilničarki na Gosposvetski cesti Mariji Kmetovi je neznan tat ponoči odnesel dva namizna prta in bakren kotiček. Kmetova trpi okoli 800 dinarjev škode. — **Soprog trgovskega potnika Mariji Sycte,** stanovalci v Vodnatu, je znan tat ukradel 150 Din vreden dežnik.

— **Il Nesreče in poškodbe.** Sprevoznika drž. železnice na Jesenicah, 42 letnega Alojzja Sebola je večeraj med premikanjem stisnil vlak ter ga težko poškodoval v trebuhu. — **Poškodba je smrtonosna.** Sprevoznika so s prvim vlakom prepeljali v ljubljansko javno bolnico. — **Na strelišču smodnišnice** v Kamniku so preizkušali nov smodnik. Mimo je prišla gluha 56 letna ženska Frančiška Kregar, ko so streljali s šibrami, ki so starko zadeli v glavo in hrbet. Prepeljali so jo v ljubljansko javno bolnico.

— **Il Drobni policjske kronike.** Od sobote do danes jutraj je policija aretirala 9 oseb, med temi 4 radi manjših tatvin, nekega Jemelja radi goljufije pri igri, neko potepuhinjo in tri druge osebe zaradi raznih deliktov. Danes so bile policiji prijavljene tri manjše tatvine, 2 slučajna telesa poškodbe, 1 izred v javnem lokalu, neka Francka zaradi kaljenja nožnega mira, 2 poskusa samomora in 6 kolesarjev zaradi prestopka cestnopotniškega reda.

Predavanje v društvu „Soča“

V društvu »Soča« je v soboto zvečer predaval o pokretu jugoslovenskih dobrovolcev dr. Ernst Turk. Predavatelj je uvodoma omenjal, da je namen njegovega predavanja ovreči podte očitke Italijanov napram Francozom, češ da so sklenili prijateljski pakt z onimi, ki so bili med svetovno vojno na strani sovražnikov antante, na drugi strani pa je fakt, da je večina naše javnosti mnenja, da so šli dobrovoljci v borbo zgoli iz egoističnih in materialističnih namenov, kar je treba vseskokor zavrniti. V nadaljnjem svojem nazornem predavanju je dr. Turk med drugim omenil:

Ko je leta 1914 Principov strel zažgal Evropo, so se pričeli dogodki razvijati z izredno nagljo. Bilo je takoj jasno, da je nastala nova doba, da je napočil tudi čas za Jugoslovane, ki naj pokažejo, če hočejo se nadalje ostati v suženstvu ali pa se hočejo otresti tujega jarma. Zato so takoj v začetku vojne mnogi Slovenci, Srbi in Hrvati stopili na stran antante. V emigraciji so avstro-ogrski Jugoslovenci osnovali svoj pokret in šli v boj dobro vedoč, da jih čaka zmaga ali smrt svoboda ali vesala. Značilno je, da se je največ dobrovoljcev rekrutiralo baš iz onih krajev, kjer je bila beda največja. Politični in socialno gospodarski razlogi so stili avstrilski Jugoslovane, da so se pridružili antanti.

Že takoj ob prvem pokretu dobrovoljcev so bili ustanovljeni prvi dobrovoljski odredi: jadranski, sremski itd. Ti odredi so steli 12.000 mož, bojevali so se na Rudniku, pri Cer plani in prežvehi Golzoga srbskega naroda in armade preko Albanije. Srbe so sicer sprejeli pod svoje okrilje Italijani, ki pa niso z njimi ravnali kot z zavetniki, marveč kot z jetniki.

Odredi dobrovoljcev so se nato reorganizirali na solunski fronti. Zavzete 2225 metrov visokega Kajmakčalana je bila nemala zasluga dobrovoljcev.

Toda glavni dobrovoljski pokret se je vršil v Rusiji. Istotako, ko je Avstrija pripravljala odločen napad na Srbijo, ko

so se ruske čete v Galiciji pričele umikati, ko je nemška vojska rusila utrube v Francijo, so pričeli dobrovoljci z veliko akcijo. V teh kritičnih dneh je rusko 10.000 dobrovoljcev za sprejem v rusko vojsko. Rusija je sicer dopustila formiranje dobrovoljskih odredov, treba pa je vedeti, da so zapadne države gledale precej skeptično na ta pokret. Razkosanje Avstrije in osvobodjenje slovenskih narodov, kar je bilo cilj dobrovoljcev, ni bilo pogodu zapadni diplomaciji.

V Odesi so se medtem leta 1916 osnovali jugoslovenski odredi, 1. jugoslovenska divizija, ki je stela štiri polke. Dobrovoljsko vojsko, ki je kasneje odšla na fronto v Dobružo, so v Odesi posetili car Nikolaj, vrhovni komandant ruske armade Brusilov in Pašić. V Dobruži so dobrovoljci dosegli krasne uspehe, a v trenutku, ko so hoteli izvesti pohod na Sofijo, so jih zapustili Rusi in Rumuni. Osamljeni in zapuščeni so dobrovoljci v težki borbi izgubili 2700 mož, dočim je bilo 7000 ranjenih.

Predavatelj je nato orisal vlogo jug. dobrovoljcev med rusko revolucijo podal je sliko o gibanju dobrovoljcev v Ameriki, kjer je organizacijo jugoslov. dobrovoljcev prevzel Milan Pribičević in odroder je odšlo 10.000 dobrovoljcev na solunsko fronto. Pokret je segel celo v Avstralijo, kjer se je priljavilo 80 dobrovoljcev. Predavatelj je omenjal delovanje dr. Pljka v Italiji in poudarjal, da Italijani niso hoteli dopustiti formiranja jugoslovenskih odlin v Italiji.

Il koncu je dr. Turk omenil, da so dobrovoljci storili prvi korak k oživotvorjenju jugoslovenske ideje. Pokret je imel globok psihološki pomen. Zrazil je Avstrijo, a na drugi strani okrepil Srbijo. Najzanimivejše pa je, da so bili dobrovoljci prvi, ki so zahtevali integralno ujedinenje vseh Jugoslovenov. Zaključil je svoj govor s poudarkom, da bo zasijal našim rojakom onkraj provizornih meja dan svobode taktat, kadar bomo tudi na znotraj močno konsolidirani. Predavatelja je številno občinstvo za lepa izvajanja nagradilo s toplim aplavzom.

Iz Celja

— **c Počaščenje spomina pokojnega generala Kovačevića** se je vršilo večeraj dopoldne v Narodnem domu. Priredila ga je Narodna Obramba. Udeležila so se počaščenja celjska narodna društva, zastopniki oblasti in mnogi občinstva. — **Parastos** je opravil celjski pravoslavni svečenik, pokojniku v počaščenje pa je spregovoril polkovnik g. Naumović.

— **c Podružnica aerokluba »Naša krila«** se je ustanovila večeraj v Celju. Občni zbor se je vršil v kino dvorani ob 11. dopoldne. Vršilo se je predavanje o razvoju zrakovplovstva od početka do danes. Predavanje so spremljale sklopitne slike. Pristopilo je takoj tudi precej članov.

— **c Trgovine v Celju** bodo na državni praznik dne 1. decembra ves dan zaprte.

— **c Celjska podružnica Jugoslovenske Matice** je nabrala ob rapalski obletnici za Jugoslovensko Matico Din 2497,35.

— **c Andrejev sejem.** V sredo 30. novembra se vrši v Celju kramarski in živinski sejem, takozvani Andrejev sejem.

— **c Gozd na Jožefevem hribu.** Je sedaj že skoro popolnoma posekan. Stoji še neka smrek, ki bodo tudi posekane prihodnje dni. Za Kalvarijo nameravajo zasadi žeden park že tekom prihodnje spomladi. Zeleti je, da bi se ta namera tudi res uresničila.

Iz Maribora

— **m Elektrine** ure dobi tudi Maribor. Magistrat je te dni naročil nove javne elektrine ure, ki bodo postavljene na najpomembnejših krajih in sicer na Glavnem trgu, na trgu kralja Petra, na Grajskem trgu odnosno Aleksandrovi cesti ter pred kolodvorom. Ure bodo nameščene na posebnih kioskih, ki bodo služili za svetlobno reklamo. Ti kioski bodo namreč ponotaj razsvetljeni. Maribor se torej tudi v tem oziru modernizira.

— **m Maribor manifestira za slovensko univerzo.** Večeraj dopoldne se je vršilo v veliki dvorani Narodnega doma protestno zborovanje proti nameravani okrajitvi ljubljanske univerze. Zborovanje je otvoril in vodil bivši podpredsednik SSU g. Ciril Golouh, kot odposlanca SSU pa sta govorila gg. Planinšek in Stare. Protestu so se pridružili zastopniki raznih kulturnih in stanovskih organizacij, tako da se je protestni shod spremenil v spontano manifestacijo Maribora za slovensko vseučilišče.

— **m Povišanje cen čevljariskim izdelkom.** Mariborska zadruga čevljarjev je te dni objavila, da je z ozirom na porast cen surovinam pristljena zvišati cene čevljariskih izdelkov za 20 odstotkov. Ta vest je javnost tembolj presenetila, ker cene splošno nazadujejo, povrh pa se je baš sedaj na vseh koncih in krajih pričelo z redukcijo plač in mezd. Povišanje cen čevljariskim izdelkom je tem bolj nerazumljivo, ker se je to zgodilo samo v Mariboru, kjer obstojajo kar tri tovarne usnja, dočim v drugih krajih naše države, kjer morajo dobavljati usnje od drugod, doslej o povišanju cen ni niti govora. Mariborski čevljarji pa se menda tudi ne zavedajo, da so se s tem sami izročili na milost in nemilost inozemski konkurenci, ker si bo marsikdo raje nabavil čevlje v bližnji Avstriji pa tudi razne inozemske firme, ki imajo v Mariboru svoje podružnice, bodo lahko uspešno konkurirale. Od povišanja bodo torej imeli izgubo le čevljarji sami. Vseskoro pa bi bilo umestno, če bi čevljarška zadruga javnosti nekoliko podrobneje pojasnila, kaj jo je napotilo k temu koraku.

— **m Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. novembra ponudbe glede dobave 2000 m³ štukaturnega trstja: do 2. decembra glede dobave raznega kovinskega orodja. — **Predmetni pozori** so na vpogled pri ekonomskem odelanju te direkcije — **Direkcija državnega rudnika v Brezi** sprejema do 2. decembra ponudbe glede dobave treh glinastih peči: do 13. decembra t. l. glede dobave razvodnih plošč in 1000 m jeklenih žičnih vrvi. — **Direkcija državnega rudnika v Zabukovci** pri Celju sprejema do 9. decembra ponudbe glede dobave treh glinastih peči: do 13. decembra glede dobave 6 vagonov kralnikov in 130 m³ jamskega lesa. — **Direkcija državnega rudnika v Velenju** sprejema do 9. decembra ponudbe glede dobave raznih plohov in gonilnih jermenov: do 13. dec. pa glede dobave vrtnih koles (vrvmice). — **Direkcija državnega rudnika v Kreki** sprejema do 10. decembra ponudbe glede dobave raznega stekla. — **Vršile se bodo naslednje ofortalne licitacije:** Dne 20. decembra pri ekonomskem odelanju Direkcije državnih železnic v Ljubljani glede dobave 1050 kg raznega jekla, 300 kg za plamenske cevi in Griffinkoles za snežni plug: dne 22. decembra t. l. pa glede dobave 237 Romannov specialnih strojnih delov. — **Predmetni oceli** z natančnimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **g Uradni tečaj dinarja za december.** Finančno ministrstvo je določilo za december nastopne uradne tečaja dinarja: 1 napoleondar — 219, 1 turška lira — 247,40, 1 angleški funt — 267,70, 1 dolar — 56,75, 1 kanadski dolar — 56,40, 1 zlatna nemška marka — 13,55, 1 poljski zlot — 6,35, 1 avstrijski šiling — 8, 1 belgijski belg — 7,90, 1 pengó — 9,93, 100 franc. frankov — 223, 100 švic. frankov — 1095, 100 italijanskih lir — 338, 100 holandskih gldinarjev — 2290, 100 rumunskih lejev — 35, 100 bolgarskih levov — 41, 100 danskih kron — 1521,50, 100 švedskih kron 1528,50, 100 norveških kron — 1507, 100 pezet — 963, 100 drahem — 75,60, 100 Kč — 168,25. Ti tečaji veljajo od 1. do 31. decembra. Po njih se pobirajo tudi pristanske takse.

— **g Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. novembra ponudbe glede dobave 2000 m³ štukaturnega trstja: do 2. decembra glede dobave raznega kovinskega orodja. — **Predmetni pozori** so na vpogled pri ekonomskem odelanju te direkcije — **Direkcija državnega rudnika v Brezi** sprejema do 2. decembra ponudbe glede dobave treh glinastih peči: do 13. decembra t. l. glede dobave razvodnih plošč in 1000 m jeklenih žičnih vrvi. — **Direkcija državnega rudnika v Zabukovci** pri Celju sprejema do 9. decembra ponudbe glede dobave treh glinastih peči: do 13. decembra glede dobave 6 vagonov kralnikov in 130 m³ jamskega lesa. — **Direkcija državnega rudnika v Velenju** sprejema do 9. decembra ponudbe glede dobave raznih plohov in gonilnih jermenov: do 13. dec. pa glede dobave vrtnih koles (vrvmice). — **Direkcija državnega rudnika v Kreki** sprejema do 10. decembra ponudbe glede dobave raznega stekla. — **Vršile se bodo naslednje ofortalne licitacije:** Dne 20. decembra pri ekonomskem odelanju Direkcije državnih železnic v Ljubljani glede dobave 1050 kg raznega jekla, 300 kg za plamenske cevi in Griffinkoles za snežni plug: dne 22. decembra t. l. pa glede dobave 237 Romannov specialnih strojnih delov. — **Predmetni oceli** z natančnimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **g Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. novembra ponudbe glede dobave 2000 m³ štukaturnega trstja: do 2. decembra glede dobave raznega kovinskega orodja. — **Predmetni pozori** so na vpogled pri ekonomskem odelanju te direkcije — **Direkcija državnega rudnika v Brezi** sprejema do 2. decembra ponudbe glede dobave treh glinastih peči: do 13. decembra t. l. glede dobave razvodnih plošč in 1000 m jeklenih žičnih vrvi. — **Direkcija državnega rudnika v Zabukovci** pri Celju sprejema do 9. decembra ponudbe glede dobave treh glinastih peči: do 13. decembra glede dobave 6 vagonov kralnikov in 130 m

Skrivnostno življenje v Srednji Afriki

Vraze in praznoverje afriških plemen. — Da se rešijo krvoločnega leva, so divjaki umorili mladega moža, misleč da je v levu duša njegovega očeta.

Angleška vlada ima v Srednji Afriki svojega eksponenta, ki vlada v imenu kralja nad prostiranimi pragozdovi, pustinjami in močvirji. Tako zvani resident-magistrate je najvišji upravni uradnik, obenem pa tudi svoj zdravnik, graditelj cest in mostov, policaj dotičnega distrikta, sodnik itd. On predstavlja zakon in red med ljudmi, ki žive od mladih nog v praznoverstvu in verujejo v čarovniško moč.

Bivši angleški resident-magistrate Maule pripoveduje iz svojega življenja zanimivo zgodbo, iz katere je razvidno, koliko tajnosti krije v sebi življenje v Srednji Afriki. Vlada me je poslala v distrikt — pripoveduje Maule, — ki je večinoma v rokah plemena, kateremu delo ne diši. V tej pokrajini biva tudi mnogo čarodejev, do katerih ima ljudstvo neomejeno zaupanje. Čarodeji nam domestujejo v Srednji Afriki zdravniške in lečijo bolnike s pomočjo raznih zdravilnih zelišč.

Nekega dne je prišla k meni stara, siromašno oblečena žena. Povedala mi je, da je njen zet nenadoma izginil. Ko sem jo vprašal, zakaj se ni zglasila pri njeni hčerki, mi je starka odgovorila, da se me hčerka kot tujca boji. To je bilo vse, kar sem spravil iz nje. V Srednji Afriki se čisto dogaja, da človek nenadoma brez sledu izgine. To ni nič posebnega. Vendar sem pa ženi obljubil zavzeti se za njeno zadevo. Čez dva dni mi je moj podčastnik sporočil, da je starka po silnih bolečinah umrla. Domneval sem, da so jo zastrupili. Videli so jo, ko je šla v uradno poslopje in mislili, da je izdala kako tajno svojega plemena. Zato so jo hoteli odstraniti. S tem se je moje zanimanje za usodo starke in njenega zeta še povečalo. Poslal sem po njeno ovdovo hčerko in odredil, naj uvede domačo policijo v naselbini strogo preiskavo. Mlada vdova je bila tako presenečena, ali pa v resnici ni nič vedela, da ni mogla dati preiskovalnim organom nobenih pojasnil. Pač pa je imela policija več sreče v naselbini. Domačini so slutili, da sem na sledu zločinca in zato so na vsa vprašanja molčali. Slučajno je policija prišla nekega večera, ki je med zasliševanjem omenjal zeta umrle starke v zvezi z levom. Dečka so privedli k meni. Ko sem ga vprašal, kaj ve o usodi mladega moža, mi je odgovoril, da je stric izginil za voljo levov. To je bilo vse, kar sem spravil iz njega.

Takoj se mi je zdelo, da tiči za to zadevo lev, ki se je skrivaj v okolici in raztrgal zadnje čase več domačinov. Iz izkušnje sem vedel, zakaj vdova ni hotela govoriti in zakaj je njena mati v silnih bolečinah umrla. Sklenil sem priti resnici do dna. Usoda mi je pomagala. Nekega večera sem srečal mladega domačina Mosesa, ki je bil pred dvema letoma v drugem kraju moj vrtnar. Povedal mi je, da je prišel k svojemu stricu in da je bil pri njem že pred 14 dnevi. Ob tem času je izginil tudi zet umrle starke Pausi, ki je imel brata Kavambo, poglavarja bližnje naselbine.

Komaj sem se poslovil od Mosesa, sem srečal svojega stražnika, ki je prišel iz džungle okrvavljen nož. Spomnil sem se, da sem dal ta nož pred tedni Mosesu. Drugi dan sva preiskala okolico, kjer je bil nož najden, in našla sva z listjem pokrito Pausijevo truplo.

Glava se je samo za kožo držala telesa. Dal sem Mosesa takoj aretirati. Bil je tako razburjen in presenečen, da prvi hip ni mogel govoriti. Pozneje mi je pa vse povedal. Na podlagi njegove izpovedi smo aretirali še poglavarja Kavambo in pet domačinov.

Zakaj je bil Pausi umorjen? Vse prizadevanje domačinov, da bi se rešili leva, je bilo zaman. Moril je ljudi in živino in ker si niso znali pomagati drugače, so se domačini odločili za zadnje sredstvo. Na velikem posvetovanju v Kavambovi naselbini so prišli do zaključka, da je lev začaran. Bili so prepričani, da je nekdo umrl in da je njegova duša zlezla v leva. Poklicali so znamenitega čarodeja Chiusimauja, ki je ugotovil, da lev še nikoli ni napadel naselbine, kjer je živel Pausi. Pausi je rad hodil po pragozdu. Njegov oče se je prepiral s Kavambo glede živine in je prisegel, da se mu osveti. Do osvetle pa ni prišlo, ker je prežgadol umrl. Zato se je baje njegova duša preselila v leva, da bi se mogla Kavambi osvetiti. Zato je bilo treba ubiti njegovega sina, da bi oče upustil osvetlo. Ta načrt so sprejeli divjaki z velikim navdušenjem. Moses je s pomočjo šestih mož odvedel Pausija v pragozd, kjer so ga umorili. Zanimivo je, da je lev takoj po umoru izginil.

Možgani Anatola Franca

Na zadnji seji medicinske akademije v Parizu sta predavala profesor turske medicinske fakultete Guillaume Louis in anatom iste fakultete Dubreule Chambard o možganih Anatola Franca. Oba profesorja sta pred dvema letoma balzamirala pisateljevo truplo. Poslušalce je frapirala njuna izjava o teži možganov genijalnega moža. Leva polovica možganov je tehtala 427, desna tudi 427 gramov, mali možgani pa 163 gramov, skupaj torej 1107 gramov. Možgani povprečnega človeka tehtajo približno 1360 gramov. Možgani Anatola Franca so tehtali torej manj kot možgani povprečnega človeka. Učenjaki pa trdijo, da so duševne sposobnosti in inteligence tem večje, čim večji so možgani. Pri Anatolu Francu vidimo ravno nasprotno.

Slični primeri niso redki. Gambettovi možgani so tehtali manj kakor možgani povprečnega človeka. Gambetta je imel izredno razvit en del možganov in sicer oni, v katerem vidijo zdravniški organ govora. Napoleonovi možgani so tehtali komaj toliko, kakor povprečni človeški možgani. Isto velja o Voltairu, Descartu in Schillerju. Pač pa je mnogo možganov genijalnih mož. Ki tehtajo celo nad 2 kg. Tako težke možgane so imeli n. pr. Cromwell Dostojevski, Bayron, Couvier itd.

Kako je mogoče, da je imel Anatol France razmeroma tako majhne možgane, a vendar tako visoko razvit intelekt? Znano je, da se inteligence ne meri po teži možganov, marveč po njihovi površini. Omenjena profesorja sta ugotovila, da so imeli Anatol Francovi možgani čudovito obliko. Predstavljali so pravo juvelirsko delo, v katerem je bilo toliko gub in jamic, da sta se učenjaka čudila. Možgani so bili podobni precizni žepni uri.

Z druge strani pa ne smemo pozabiti da ima vsaka opica večje možgane kakor človek in da tudi teorija o obliki

odnosno površini možganov ne drži vedno. Profesor Sorbonne Poirier je zaključil neko svoje predavanje o možganih genijalnih mož s trditvijo, da ima najbolj nagubane možgane osel, iz tega bi se dalo sklepati, da ni tako enostavno nazvati človeka osel.

Vroči obkladki na mrliča

V Berlinu je bila nedavno ustanovljena verska sekta, ki ne veruje v smrt, marveč se udaja utopiji, da je mogoče mrliča oživet s pomočjo vročih obkladkov. Člani te prismojene sekte, ki je znana pod imenom Weissenberg, opravljajo svoj posel na ta način, da mrliča noč in dan zavijajo v vroče rjuhe. Kakšen je rezultat tega početja, pričča dogodek, ki se je pripetil te dni v Postdamu, predmestju Berlina.

V Postdamu je namreč pred dnevi na posledica operacije želodčnega raka umrl 56-letni trgovec z živili, Rode. Soba, v kateri je ležal umrl trgovec, se nahaja tik lokala z živili, zato pa je zdravnik odredil, da mora truplo še istega dne iz hiše. Vdova pa ni pristala na to zahtevo, marveč je pozvala člane sekte Weissenberg. Ti so nato ubogega mrliča parili, ga prekladali iz rjuhe v rjuho, toda uspeh je bil negativen. Mrliča niso mogli toliko segreti, da bi oživel. Videč, da ni vspeha, je nato vdova pozvala samega glavarja verske sekte, toda namesto njega se je pojavila policija, ki je dala truplo siloma odstraniti in napravila ostudnemu početju konec.

Dober lov pariškega policijskega inšpektorja

V Parizu so odkrili veliko afero, v katero so zapleteni nadebudni sinovi najodličnejših pariških rodbin. Gre za prepovedano trgovino s tako zvanimi sladkimi strupi. Anonimni dopis je opozoril oblasti, da imajo mnogi elegantni sportniki, ki preživljajo večer za večerom v nočnih lokalih, zveze s pariškimi apaši in drugimi sumljivimi elementi, ki jim nabavljajo razna narkotična sredstva. Policijski inšpektor Bineau se je preoblekel v razcapanega kokainista in pod to masko se mu je posrečilo navezati stike z nekim elegantnim mladeničem, ki mu je ponujal večjo količino opija, morfija in kokaina. Inšpektor je z veseljem sprejel ponudbo in mladenič mu je predstavil še svojega tovariša. Detektiv si je kmalu pridobil zaupanje obeh mladeničev in nekega večera, ko je odhajal v spremstvu prvega znanca iz elegantnega bara, ga je drugi mladenič povabil v neki breg na Boulevard de Charronne, v katerem se zbira razni sumljivi elementi.

Mladenič je pripovedoval policijskemu inšpektorju, da v tem bregu cvete trgovina z narkotičnimi sredstvi. Inšpektor je res odšel z njim v zakotni nočni lokal, kjer je bilo zbranih mnogo sumljivih elementov. Tam so mu predstavili 30 letnega Italijana Gina, dalje šoferja Leona Cathijana, 25 letnega Petra Roda, ki je bil že trikrat obsojen in izgnan iz Francije, in slednjič tudi patrona tega brega Jeana Nerelija. Slednji se je seznanil z novim gostom in mu povedal, da je nedavno odsedel 6 mesecev v ječi. Novi klient je pro forma kupoval od sumljivih elementov ukradene dragulje, slike, svilo in razno drugo blago. Izjavil je, da nima denarja in da bo plačal blago drugi dan, ko se sešane s prodajalci na raznih krajih Pariza. In res so prišli drugi dan vsi ptiki na določene kraje. Tam so jih detektiv prijel in odpeljal na policijo. Pri dveh so našli 50 gramov morfija in 500 gramov kokaina. Tako so spravili na varno

vse člane nevarne tatinske družbe, ki ima na vesti nebroj tatvin in drugih zločinov. Med aretiranimi je tudi več sinov odličnih pariških rodbin, ki so kupovali morfij in kokain ter ga prodajali svojim znancem.

so najboljšie, najtrajnejše in zato najcenejše.

Sreča in bogastvo Ludvika Windischgrätza

Poročali smo, da je pretekle dni umrl bivši predsednik avstrijskega parlamenta knez Alfred Windischgrätz. S knezom Alfredom je umrl zadnji potomec avstrijskih Windischgrätzov in univerzalni dedič vsega njihovega ogromnega imetja, posestev na Češko-slovaškem in v Württemberski je postal njegov nečak princ Ludvik Windischgrätz, ki je kot znano igral vodilno vlogo v prosluli falzifikatorski aferi francoskih frankov.

Pa ne samo to. Ludvik Windischgrätz je postal tudi glavni knežje rodbine Windischgrätzovih. Kakor znano, je bil Ludvik Windischgrätz obsojen na več let ječe, vendar je radi težke bolezni na svobodi, a pod policijskim nadzorstvom. Vsekakor pa je ogromna dedščina popolnoma skrahiranemu princu dobrodošla. Saj je bilo splošno znano, da je bil Ludvik Windischgrätz povodom razkritja falzifikatorske afere popolnoma ruiniran in da je moral prodati večino svojih posestev. Zatrjuje se, da bo princ dedščina tem bolj dobrodošla, kar bo o božiču deležen popolne amnestije.

Boj za kraljico pustinja

Inozemski listi so nedavno poročali iz Sirije o krvavih bojih med voedi imi beduinskih plemen na ozemlju med Damaskom in pustinjo. Na eni strani vodi borbo emir Nuri el Selan poglavar plemena Ruvallov, na drugi pa njegov vnuk emir Fuas Selan. Na obeh straneh je padlo že več sto bojevnikov. Krvavi spopadi med beduinskimi plemeni imajo zelo zanimivo ozadje.

Ze svoj čas se je mnogo govorilo o tem, da se je mladi Fuas Selan zaljubil v neko Angležinjo, ki mu je vračala ljubezen in je bila pripravljena oditi z njim v pustinjo. Emir jo je proglasil za kraljico pustinja. Toda v zadevo je posegel angleški konzul v Damasku, ki je hotel nevesto prisiliti, da se vrne v angleško kolonijo. Toda zaljubljena Angležinja je to zahtevo energično odklonila. Zakon pa tudi dedu mladega emirja Nuri el Selanu ni bil po godu. Ded je očital svojemu nečaku da bi pomenil tak zakon oskrbumo plemena.

Od tistega časa je začel mladi emir sovražiti svojega deda. Zdelo se mu je, da hoče stari Angležinjo ugrabiti in se z njo poročiti. Sovraštvo je bilo tako veliko da so se začeli v plemenu Ruvallov krvavi spopadi. Emir Fuas je naprosil Francoze, naj ga priznajo za poglavarja plemena in prisilijo njegovega deda k odstopu. Ko je stari emir zvedel za

sinov korak, je zbral svoje podložnike in napovedal sinu vojno. Tudi sin ni držal rok križem. Francoske in angleške oblasti so skušale preprečiti konflikt med taboroma, toda njihovo prizadevanje je bilo zaman. Kako bosta ded in vnuk poravnala spor radi mlade Angležinje, še ni znano.

Novinar in starinar

Pretresljiv nedeljski dogodek.

To se je odigralo sredi, ob 19.30, ko privozi v Ljubljano kranjski vlak. Odigralo se je na glavnem kolodvoru, tam pri izhodu, kjer dva vrtarja pobirata karte. (Ker je nek prekužen predlagal, naj bi se to pobiranje vozniških listov pri kolodvorskih izhodih sploh odpravilo, ker da samo ovira promet cizroma naj bi se radi varčevanja reduciralo vrtarje, predlagam jaz kot socialno žuteč človek, in svrhu pobiranja brezposelnosti, naj se tam nastavi štirje vrtarji. To samo tako mimogrede omenjeno.)

Jaz sem prišel med zadnjimi skozi. Od dam svoj listek pri enem vrtarju, in ko se tako ozrem, vidim, da se pri drugem vrtarju ravnokar vrši uradno dejanje. Stoji tam vrtar, v obrazu uradna strogon, pred njim pa, v obrazu obup, nesrečnik, ki nima voznega listka. In kdo je ta nesrečnik? Evo, naš domorodni pesnik in pisatelj in dober znanec moj. Vesel jo je primahal od Svetega Jošta, poln nabrane blaga za cel epos ali pa roman — zdaj pa, ta smola, zasaden pod težkim sumom, da se je vozil brez listka. Ostanem seveda na licu mesta, pripravljem prevzeti poročilo, če bo treba.

Naš pesnik je pretaknil in obrnil že vteti, vse žepe, hlače, telovnik, suknjič, suknjo, preiskal se vsega od vrha do tal, listka ni, pa ga ni... Zdaj napravi še zadnji poizkus: poskoči in se strese, — morda pa se sfrči iz kakega kotička ta vražji listek. Ni! Listka ni.

Vrtarjev obraz se je strdil med tem v kraški marmor. Poleg vrtarja stoj visok, širokopleč policist, z dobrodušnim obrazom, preko katerega publika v nekaj kakor smisel za humor. To je tolažilivo, ker sicer izgleda situacija grozotno, obupno.

Imel sem listek, konduktor ga je prešepnil, a moral mi je pasti iz žepa... Kaj čem, — zastoje naš pesnik-nesrečnik. — Če mi ne verujete, tukaj, prosim, moja legitimacija... Profesor sem, doktor...

Kaj legitimacija! — ga zavrne vrtar z glasom, trdim kakor beton. — Jaz hotem listek!

Nisem več zdržal, moral sem se vmešati, — jaz, ki sem za enakopravnost in svobodo vseh državljanov. — Gospod vrtar, — pravim, — zakaj gospodu ne verjameš? Pravico ima, zahtevali, da mu verujete, če izjavi, da je imel vozni listek v redu, a ga je izgubil.

Vrtar, čokat, debeluhast mož, je vrgel name pogled, ki me je prebodel skoz in skoz. — Kaj? — je zarohnel. — In če pride sam Bog, brez listka ga ne izpustim. Zgrozil sem se. Sam Bog če bi se pripeljal v Ljubljano, vrtar glavnega kolodvora ne bi ga pustil skozi brez listka! Zgrozil sem se bi se enkrat. In moč je videl mojo prepoved, zato me je pa tudi povrh še nahrulil, kaj se vitkam v stvar, ki me nič ne briga, in kaj se imam vmešavati v uradni posel. Nakar sem skromno pripomnil, da me stvar le zanima, ker sem novinar.

Tako? Novinar! Če ste vi novinar, jaz sem pa starinar! — mi je mož dal nazaj. Bil sem posekan, zdrobljen, uničen. Amen. Starinar! Zdaj sem naenkrat razumel položaj. Starinar! In spomnil sem se, da je starinar tudi sveti Birokracij, saj so ga poznali že za časa egiptovskih Faraonov.

Tako, gospoda moja. Kako se je zadeva z našim pesnikom končala, vam ne vem povedati, ker meni se je mudilo v uradni službi. Ampak po vsej priliki, kakor stvar izgleda, mislim, da stoji naš nesrečni domorodni pesnik še vedno tam pred neizposnim vrtarjem-starinarjem in išče listek. Prosim, pojdite tja pogledat. Izplača se. V ostalem pa vam svetujem, kadar potujete, pazite na vozni listek. Če nimate dobrih žepov, pa vzemite seboj verigo in priklenite ga. Trdno ga priklenite, da ne boste imeli sitnosti in povrh še sramote.

J. Fr. K.

Vljudo naznanam da sem

OTVORILA modernega damskega perila, nevestinih oprem in vezenin

trgovino

na Kongresnem trgu št. 3.

Priporočam se cenj. damam za obilen obisk

A. Zorčič, Ljubljana.

Odvetnik

dr. Antona Andrejčiča

je otvoril svojo odvetniško pisarno na Sušaku, Strossmayerjeva ul. 9.

Najlepša drva

CEBIN, Wolfova ulica 1/2.

GON

ek prot kapavici (triperju) gnojenu ter zastarelim kroničnem gnojenju trnja in vnetja sečnega mehurja za popolno ozdravitev je treba o ločkov. Cena z navodilom za ločkov 15 Din. Proizvajal in razpošilja na pošti lekarna **PENIČ** Zaprskič.

Praktikant

s štirimi razredi meščanske šole in malo maturo — išče službo v kakšni pisarni. Gre tudi par mesecev brezplačno. — Dopisi pod »Nastop takoj 2892« na upravo »Slov. Narod«.

Trgovski pomočnik

vojaščin prost, izurjen v spečerijski trgovini — išče službo v mestu; event. gre tudi na delo v večjo trgovino. Lahko tudi za skladiščnika — Ponudbe pod »Vesten 2899« na upravo »Slov. Narod«.

Srebrne krone

kupi F. Cuden. Presernova 1. Ljubljana 121/L

Klavirji.

Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Uglasevanje in popravljanje za Glasbeno Matico. Konservatorij in druge institucije se izgovarjajo od moje trditve. Točna postrežba, zmerne cene; tudi na obroke. — Izdelevalce klavirjev R. Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 5, I. nadst. 2901

Inozemna veletrgovina vinom prima u stalnu službu dobro izvežbanog kupovaoca te poznavaoaca

maravnih jugoslavenskih vina (banatskih, šta erskih, hrvatskih, dalmatinskih i srbskih).

Reflektanti treba, da dokažu svojo sposobnost za samostalno vodjenje zaliba, da razumije moderno podrumarstvo te da su vješni njemačkom i srbsko-hrvatskom jeziku u govoru i pismu. Navesti vala referencu i dose-dajnja službovanja.

Ponude pod šifrom „Samostalnost“ na Jugoslavensko RUDOLF MOSSE D. D., Zagreb, Zrinjevac 20, d. 5. decembra 1927.

Po presrečnem skupnem bivanju nas je prehitro zapustilo najplemenitejše srce, moja neizmerno ljubljena, zlata mama, gospa

Luiza Hafner roj. Demšar

danes v ponedeljek 28. t. m., previdena s tolažili sv. vere.

Pogreb preblage pokojnice se bo vrši v torek 29. t. m. ob dveh popoldne iz drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v Ljubljani in v Železnikih.

V Ljubljani, 28. novembra 1927

Globoko žalujoča:

Milka poročena dr. Val. Rožičeva, bci. in vse ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

Možni pogrebniki.

NARODNA KNJIGARNA, d. z. o. z. knjižarna in trgovina s papirjem ter pisarniškimi in šolskimi potrebščinami, Ljubljana, Štitarjeva ulica št. 2. Obilnost dovoljena

RAZPRODAJA

vsled opustitve trgovine. Razprodaja bo trajala samo do srede februarja 1928. Znatno znižane cene — Ugodna prilika za knjižnice in druge interese

MR. BAHOVEC

PLANINKA

učni, izbojša slabo prebavljiva, vzpodbuja apetit, 1 peke 1 Din. — Priporočila

Lekarna B. hovec, Ljubljana, Kongresni trg

Dijaka (-info)

sprejme takoj boljša obitelj na stanovanje in dobro hrano. — Strogo nadzorstvo. — Ponudbe pod »Dijak/2894« na upravo »Slov. Narod«.

4000 Din posojila

išče uradnik proti sigurni garanciji in obrestim. Vrne v treh mesecih. — Ponudbe pod »Posojilo/2893« na upravo »Slov. Narod«.

Lepe konje na gugalnicah

izdeluje in prodaja po niski ceni Slavko Franc, tapetnik, Ljubljana, Emonska cesta 10. 2905

G. Flux

Gospodinja ulica 4. I. nadst. strojni posredovalni zavod boljših služb, obstoječ že 35 let, priporoča in išče personal vsake vrste, za vsa dela in za vsako ceno za tu in pri. Pri zunanjih naročilih prosim poizkusi znanke! 2931